

Poznań, 25 czerwca [14]22

Król Władysław Jagiełło zwraca się do nieznanego adresata¹ z prośbą o zapewnienie bezpiecznego przejazdu do Głogowa i powrotu stamtąd dla kanonika patrackiego Antoniego Zeno z Mediolanu, który został wyznaczony przez papieża Marcina [V] do zbadania spraw spornych pomiędzy Królestwem Polskim a wielkim mistrzem zakonu krzyżackiego Pawłem von Rusdorffem oraz krzyżakami, a także królewskim posłom przybyłym wraz z nim. Prosi także o zapewnienie im godnego miejsca pobytu.

Kop.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 3784, kop. znajduje się w składce zawierającej jeszcze kop. dwóch innych źródeł dotyczących procesu z lat 1422–1423, jako pierwsza z nich. Pierwszym z nich jest łacińskie wezwanie Antoniego Zeno do udostępnienia Głogowa jako miejsca czynności procesowych, skierowane do ksiąg głogowskich oraz głogowskiej rady miejskiej z 4 lipca 1422 (druk: *Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum. Spory i sprawy pomiędzy Polakami a zakonem krzyżackim. Akta postępowania przed wysłannikiem papieskim Antonim Zeno z Mediolanu w latach 1422–1423*, wyd. S. Józwiak, A. Szweđa, S. Szybowski, Toruń 2015, s. 72–73, z kop. w aktach procesowych, w której brak podpisów notarialnych kleryka diecezji plockiej i notariusza publicznego autorytetu cesarskiego Mikołaja Michałowica oraz kleryka diecezji mediolańskiej i notariusza publicznego autorytetu cesarskiego Gabriela Antoniewica de Bossis, który nadto informuje tam, że spisał oryg.), drugim natomiast, niedatowana relacja w języku niem. dotycząca tych wydarzeń (wysłannikowi papieskiemu odmówiono bowiem prawa do przeprowadzenia procedury sądowej w Głogowie), podpisana przez komtura brandenburskiego (pokarmińskiego) Ludwika von Landseego (bez daty). Wszystkie źródła posiadają osobne sygnatury w inwentarzu archiwalnym GSPK.

Reg.: RHD 1/1, nr 3784.

^aWladislaus Dei gracia | rex Polonie etc.

^cNobilis grate nobis dilecte! Quia venerabilis Anthonius Zeno canonicus | Patracensis, Sedis Apostolice nuncius² cum aliis nostris ambasiatoribus in proximo | in civitate Maioris Glogouie³ debet constitui tracturus et dispositurus iuxta mandatum | sanctissimi domini nostri Martini pape⁴ in causa, que vertitur inter nos et Regnum nostrum ex una et venerabilem Paulum de Rusdorff magistrum generalem⁵ et suum Ordinem de Prussia parte ex altera. Quare tuam nobilitatem requirimus et hortamur affectantem [s]^c, quatenus dicto Anthonio Zeno et aliis nostris ambasiatoribus, qui secum transierint, cum eorum comitiva et rebus de salva et segura conductu ad civitatem predictam veniendi, in eadem standi, morandi et negocia sua ex parte dicti sanctissimi domini nostri pape in toto aut in parte disponendi libereque et sine impedimento ad propria redeundi ac de honestis hospiciis providere, nobis sicut ad ipsius statum dinoscitur pertinere pro grata valde et accepta nobis complacencia facturus suo tempore, si casus se obtulerit grate vicissitudinis in dicto compensanda. Datum in Poznania feria quarta^d in crastino sancti Johannis Baptiste anno Domini etc. XXII°.

Ad relacionem venerabilis domini Wignei [s] Sedis | Apostolice prothonotarii et prepositi | sancti Floriani ante Cracouiciam [s] etc.⁶

^a Inicjał wysokości ok. 2 wersów.

^b Jw.

^c Tak kop. zamiast affectanter.

^d W kop. niewątpliwie mylnie odczytano quarta zamiast quinta, ponieważ w 1422 wspomnienie dnia narodzin św. Jana Chrzciciela przypadło w środę, zatem dzień następny był czwartkiem.

¹ Wziąwszy pod uwagę tytułaturę stanową adresatem listu królewskiego był najprawdopodobniej starosta w Głogowie i Górze Mikołaj Eyke, znany na tym urzędzie w latach 1422–1423 (Lites, s. 70).

² Antoni Zeno z Mediolanu, syn notariusza Erazma Zeno, doktor prawa kanonicznego 1398 na uniwersytecie w Pawii, także kanonik i wikariusz biskupi 1404–1405, wykładowca dekretów na miejscowym uniwersytecie 1406, blisko związany z kardynałem Brandą de Castiglione, referendarz i wysłannik papieski 1422–1423, po powrocie do Italii wikariusz biskupa padewskiego 1429–1445, kanonik padewski i prepozyt kościoła św. Trójcy w Padwie, zm. wkrótce po 19 października 1445 (Lites, s. 19–24).

³ Głogów (niem. Glogau), miasto, gmina loco, powiat głogowski, woj. dolnośląskie.

⁴ Marcin V (Oddone Colonna), ur. 1369, papież 1417–1431 (Encyklopedia katolicka, t. 11, kol. 1239–1240, Lublin 2006).

⁵ Paweł von Rusdorf, prokurator kętrzyński 1412, komtur tucholski 1413–1414, komtur papowski, tucholski i wójt lipieniecki 1413–1414, podskarbi 1414–1415, komtur gniewski 1416, wielki komtur 1416–1418, wielki szatny 1415–1416, 1418–1422, równocześnie komtur dzierzgoński, wielki komtur 1416–1418, wielki mistrz zakonu krzyżackiego 1422–1441 (C. A. Lückerath, Paul von Rusdorf. Hochmeister des Deutschen Ordens 1422–1441, Bad Godesberg 1969; Hochmeister, s. 122–128; Jähnig, s. 290, 292, 294, 295, 303, 315, 318; Heckmann, s. 152, 207, 219, 221, 247, 405, 427, 477, 484, 584).

⁶ Zbigniew Oleśnicki (starszy) h. Dębno, pisarz i sekretarz (protonotariusz) królewski, kanonik i prałat licznych kapituł, biskup krakowski od 1423, kardynał św. Pryska, zm. 1455 (PSB 23, s. 784–786; SulowskaDokumenty, s. 244–245; M. Koczerska, Zbigniew Oleśnicki i Kościół krakowski w czasach jego pontyfikatu [1423–1455], Warszawa 2004).